



مقدمه

مفروضات حسابداری، مانند ستون‌هایی هستند که ساختمان حسابداری بر روی آن‌ها بنا شده است. یک حسابدار، روزانه با اعداد و ارقام سروکار دارد. اما چیزی که شاید کمتر به چشم حسابدار بیاید، مفروضات اساسی است که بر پایه آن‌ها این اعداد و ارقام، تفسیر و گزارش می‌شوند. در این مقاله، قصد داریم به زبان ساده و قابل فهم، به معرفی و توضیح مفروضات اصلی حسابداری بپردازیم.

مفروضات حسابداری چیست؟

مفروضات حسابداری، مجموعه‌ای از اصول و باورهای اساسی هستند که حسابداران، در فرآیند تهیه و ارائه گزارش‌های مالی از آن‌ها پیروی می‌کنند. این مفروضات، چارچوبی را فراهم می‌کنند تا اطمینان حاصل شود که اطلاعات مالی ارائه شده، قابل اعتماد، قابل مقایسه و مفید برای تصمیم‌گیری استفاده‌کنندگان مختلف است.

انواع مفروضات حسابداری

۱. فرض تفکیک شخصیت

- **تعریف:** فرض تفکیک شخصیت یکی از بنیادی‌ترین مفاهیم در حسابداری است. این فرض می‌گوید که هر واحد اقتصادی، چه یک شرکت بزرگ باشد چه یک بنگاه کوچک، یک شخصیت مستقل از

مالکان آن دارد. یعنی دارایی‌ها، بدهی‌ها، درآمدها و هزینه‌های یک کسب‌وکار، متعلق به خود کسب‌وکار است و با دارایی‌ها، بدهی‌ها و درآمدهای شخصی مالکان آن متفاوت است به عبارت دیگر هر کسب‌وکار، چه حقیقی و چه حقوقی، از مالکان آن جدا در نظر گرفته می‌شود.

- **مثال:** یک شرکت سهامی عام، با وجود اینکه متعلق به سهامداران است، اما از نظر حسابداری، یک شخصیت مجزا محسوب می‌شود؛ دارایی‌های این شرکت، مانند ساختمان‌ها، ماشین‌آلات و موجودی کالا، متعلق به شرکت است نه به سهامداران. حتی یک مغازه کوچک که توسط یک نفر اداره می‌شود، نیز از نظر حسابداری یک شخصیت مجزا است؛ یعنی درآمد و هزینه‌های مغازه، جدا از درآمد و هزینه‌های شخصی صاحب مغازه ثبت می‌شود.

۲. فرض تداوم فعالیت

- **تعریف:** فرض تداوم فعالیت نیز یکی دیگر از مفاهیم بنیادی در حسابداری است که بر این باور استوار است که یک کسب‌وکار به فعالیت خود ادامه خواهد داد و در آینده‌ی قابل پیش‌بینی منحل نخواهد شد. این فرض، اساس بسیاری از روش‌های ارزش‌گذاری دارایی‌ها و بدهی‌ها است و به حسابداران کمک می‌کند تا صورت‌های مالی را با دقت بیشتری تهیه کنند. به عبارت ساده‌تر، فرض تداوم فعالیت مانند این است که بگوییم یک کسب‌وکار قصد دارد تا زمانی که ممکن است به فعالیت خود ادامه دهد، مگر اینکه شواهدی مبنی بر خلاف آن وجود داشته باشد.

- **مثال:** هنگام ارزش‌گذاری یک ساختمان، فرض می‌شود که این ساختمان برای مدت طولانی در اختیار کسب‌وکار خواهد بود و به طور کامل مستهلک نخواهد شد. یا زمانی که یک شرکت ماشین‌آلاتی را خریداری می‌کند، هزینه آن را در طول عمر مفید ماشین‌آلات به صورت



تدریجی به عنوان هزینه استهلاک، توزیع می‌کند. این کار بر اساس فرض تداوم فعالیت انجام می‌شود.

۳. فرض دوره مالی

- **تعریف:** فرض دوره مالی یکی دیگر از مفروضات حسابداری است که بر اساس آن، عمر یک کسب‌وکار به دوره‌های زمانی مشخص و کوتاه‌تری تقسیم می‌شود. این تقسیم‌بندی به منظور تهیه گزارش‌های مالی دوره‌ای و ارزیابی عملکرد کسب‌وکار در دوره‌های مختلف انجام می‌شود. با وجود برخی چالش‌ها، این فرض همچنان یکی از ابزارهای مهم برای تصمیم‌گیری و مدیریت کسب‌وکار محسوب می‌شود.
- **مثال:** یک شرکت بازرگانی را در نظر بگیرید؛ این شرکت می‌تواند سال مالی خود را از اول فروردین تا آخر اسفند در نظر بگیرد. در پایان هر سال مالی، شرکت باید صورت‌های مالی خود را تهیه کند و عملکرد خود را در آن سال ارزیابی کند. با مقایسه صورت‌های مالی سال‌های مختلف، می‌توان روند تغییرات در درآمدها، هزینه‌ها، سود و سایر شاخص‌های مالی را مشاهده کرد.

۴. فرض واحد پولی (واحد اندازه‌گیری)

- **تعریف:** فرض واحد اندازه‌گیری یکی از اصول بنیادی در حسابداری است که بیان می‌کند تمام رویدادهای مالی یک کسب‌وکار باید بر حسب یک واحد پولی مشخص، ثبت و گزارش شوند. این واحد پولی معمولاً واحد پول رایج کشور است، مانند ریال در ایران، دلار در آمریکا، پوند در انگلستان و... به صورت کلی، این فرض به ما کمک می‌کند تا اطلاعات مالی را به شکلی دقیق، شفاف و قابل مقایسه ارائه دهیم. با استفاده از یک واحد پولی واحد، می‌توانیم عملکرد کسب‌وکارها را بهتر درک کنیم و تصمیمات مالی بهتری اتخاذ کنیم.
- **مثال:** همانند مثال قبل، یک شرکت بازرگانی که در ایران مستقر است را در نظر بگیرید؛ این شرکت، محصولات را به ریال خریداری می‌کند،



حقوق کارکنان را به ریال پرداخت می‌کند و درنهایت محصولات خود را نیز به ریال می‌فروشد. پس تمام درآمدها، هزینه‌ها و دارایی‌ها و معاملات این شرکت، به ریال ثبت می‌شوند و در صورت‌های مالی به این واحد پولی گزارش می‌شوند.

۵. فرض یا مبنای تعهدی

○ **تعریف:** فرض یا مبنای تعهدی یکی از انواع مبنای حسابداری است که بر اساس آن، رویدادهای مالی در زمانی که اتفاق می‌افتند، ثبت می‌شوند؛ فارغ از اینکه پولی دریافت یا پرداخت شده باشد. به عبارت دیگر، درآمدها در زمانی که کالایی فروخته شود یا خدماتی ارائه شود (یعنی تحقق پیدا کند) و هزینه‌ها در زمانی که کالایی خریداری یا خدماتی دریافت می‌شود (یعنی ایجاد یا تحمل شود)، شناسایی و ثبت می‌شوند. این فرض یا مبنا، در مقابل مبنای نقدی قرار می‌گیرد که در آن، رویدادهای مالی تنها زمانی ثبت می‌شوند که وجه نقد، پرداخت یا دریافت شود.

○ **مثال:** همانند مثال‌های قبلی، همان شرکت بازرگانی را در نظر بگیرید؛ اگر این شرکت کالایی را به فروش برساند و قرار باشد که پول آن در ماه آینده دریافت شود، درآمد حاصل از فروش این کالا در همان دوره فروش کالا، شناسایی و ثبت می‌شود. یا اگر این شرکت، کالایی را به صورت نسبه خریداری کرده باشد، هزینه خرید این کالا در همان دوره ای که کالا دریافت شده است، شناسایی و ثبت می‌شود، حتی اگر وجه آن هنوز پرداخت نشده باشد.

نتیجه‌گیری

مفروضات حسابداری، ابزارهای قدرتمندی هستند که به ما کمک می‌کنند تا دنیای پیچیده کسب‌وکارها را بهتر درک کنیم. با درک عمیق از این مفروضات، می‌توانیم اطمینان حاصل کنیم که اطلاعات مالی که در اختیار داریم، قابل اعتماد و مفید برای تصمیم‌گیری است. مفروضات حسابداری، مانند یک نقشه راه، به حسابداران در جهت

تهیه گزارش‌های مالی مشخص، یاری می‌رسانند. این مفروضات، به عنوان اصول اساسی، به حسابداران کمک می‌کنند تا اطلاعات مالی را به شکلی دقیق، شفاف و قابل فهم برای استفاده‌کنندگان مختلف ارائه دهند.

مهم‌ترین نکته‌ای که باید به خاطر داشت این است که مفروضات حسابداری، پایه و اساس تهیه‌ی صورت‌های مالی هستند و تسلط بر این مفروضات، برای هر حسابداری، ضروری است.

